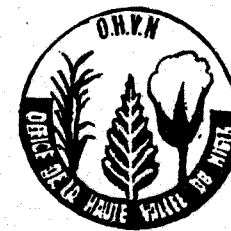
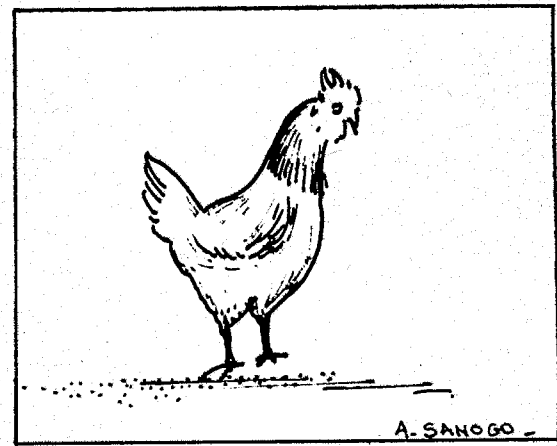

Denba Konare

Zan Sako

semara

SƐMARA

Jɛbila :

Sɛbɛn de bayɛɛmana bamanankan na ka kɛ nin gafe in ye . Sɛbɛn in dilanna ɔtiwale de la tubabukan na . A bayɛɛmana Dɛmba Konare ni Zan Sako fɛ.

Dɛmba Konare bɛ baara kɛ balikukalan baarada la Bamako , ale de bɛ balikukalankow kolosi ɔtiwale la . Zan Sako ye ɔtiwale zafukuntigi ye, a sigilen bɛ Kangaba.

Nin ye gafe nafama ye min bɛ se k'aw dɛmɛ aw ka sɛw ladonni na .

Bamako, zanwuyekalo, san 1993

gafe sɛbɛnbagaw

1 SĚMARA NAFA

An ka togodaw la , sĚmara ye baara ye gĚleyaba bĚ soro min na k'a sababu kĚ u ka kĚnyakow ye ani u laduminikow ni u ladonnikow .

SĚw caman bĚ sa nĚnĚ tuma bawo o waati de la u ka banaw ka ca, kĚrenkĚrennenya la , "sĚbananin " de ka tipeni ka bon .

An bĚĚ dun b'a dĚn ko sĚw jĚyoro ka bon an ka dijelatigĚ koro . An mago bĚ s'u ma ko caman na i n'a fo:

- balokodafaw,
- dunanfanaw,
- sarakabow,

An b'u faga an ka laadalaseliw la i n'a fo bolokoliw , denkundiw , furuw , sayaw ani fĚn wĚrĚw. An b'u feere fana , ka wari kĚ k'an kunko caman jĚnabo.

Walasa ka sĚw ni sokonokonow marali yiriwa an ka togodaw la fo:

- an ka u ka kĚnya jiidili jĚpini ,

- k'u marayoro jumanw ja,

- k'u labalo ka jĚ ,

- ka si (siya) kuraw lana, minnu bugunni ka telin.

2 SĚW KA KĚNĚYA JIIDILI

Bana suguya caman bĚ sĚw minĚ, nka, min ka jugun kosebĚ, o ye " sĚbananin " de ye. Ale bĚ wuli nĚnĚ tuma de la . SĚ banabagato bĚ sa tile 2 walima tile 5 koro. Dow bĚ kisi nka u ni banakise bĚ to jogan na , bawo banakise bĚ jo u farikolo la .

Bana in ni bana tow ye kelen ye bawo u bĚ se ka bo koro do la ka yĚlĚma do wĚrĚ la . O yĚlĚmacogo ninnu dow file nin ye:

- gĚrĚjogonna (ni konow bĚ jogan kan yoro kelen na),
- fiĚ ,
- dumuni ,
- gosili (ni cĚ ni muso jera) ,
- minenw (konow bĚ se minen minnu ma , o bĚ se ka kĚ jiminminen ye walima dumunikeminen) ,

- tamenbagaw ,

- kono minnu be ni bana be jo u farikolo la (kono dow be yen , banakise be jo u farikolo la , olu te sa nka u be se ka banakise yelama) .

3 SƐBANANIN TAAMASIYƐNW

Bana in taamasiyen jonjon dow file :

- dumunikɛbaliya ,

- a siw juguli a kan ,

- a bo be ke ji ye (konoboli) , a je be jɛya wali ka ke jugujima ye ,

- jenamini ,

- mulukuli .

Tile 2 wali tile 5 kono , bana in be laban ni saya ye.

Aw y'a kolosi ; saw ka bana ninnu bolen be jagon na , wa kenɛyalifura te bana ninnu na . U kelecogo puman ye banakunben doron de ye , ka kon ka saw soga

O sogolifuraw suguya ka ca ; dow file :

- pesitosi ,

- ita newu ,

- imopesiti ,

A' be se bagandogotoro ma , o be seben di a' ma , min be fura ninnu soroli nogoya a' bolo.

N'aw ye saw soga , o te a bannen ye de , banakise dow be yen , i n'a fo kononantumuninw , sogoli te fen je olu la .

O la sa saw sogolen ko , aw ka kan k'u furake ni kononantumuninfagan ye min be wele " sitoromitanini" .

Bagandogotoro be se k'i demɛ o fana jinini na.

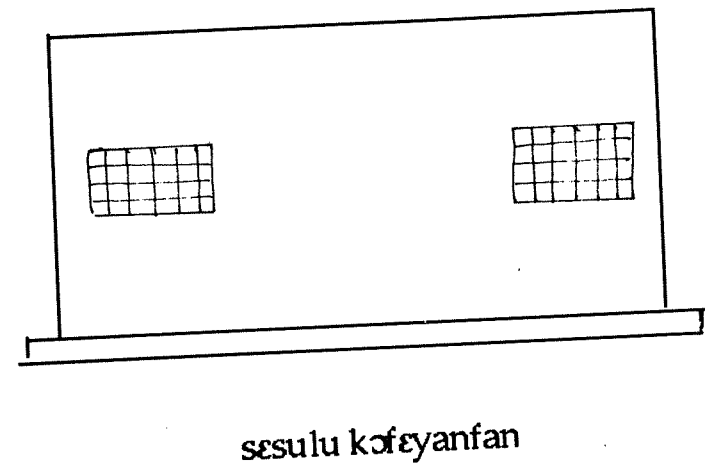
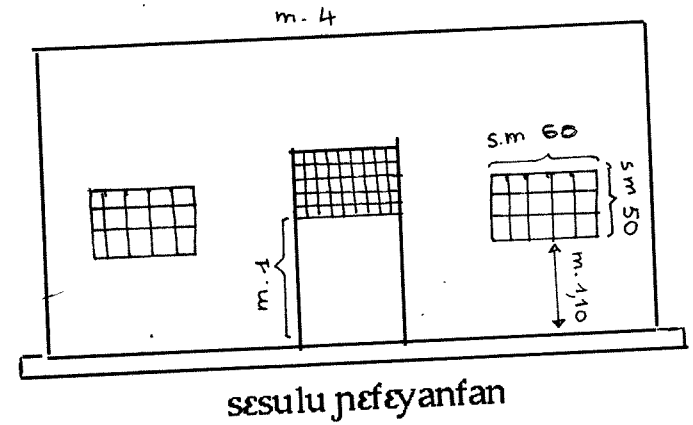
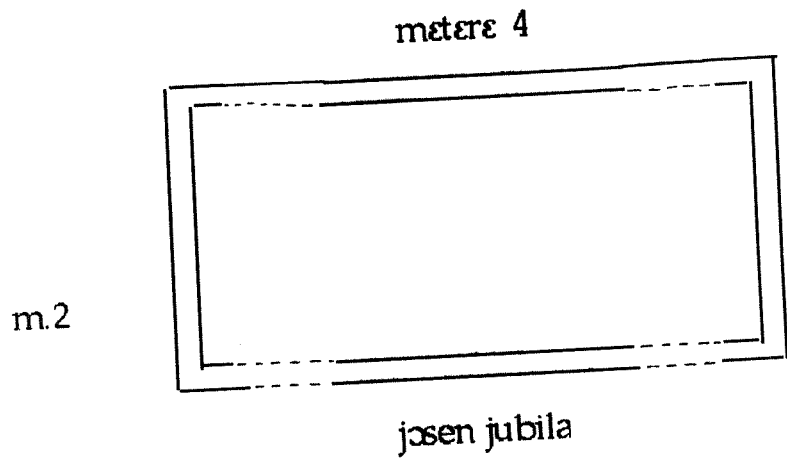
4 SƐSULU JOLI

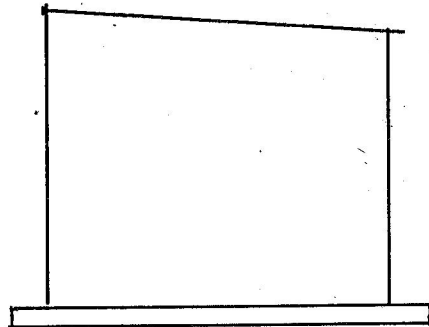
Yelama ka kan ka don sesulu jocogo la an ka duguw kono .

Sesuluw ka kan ka jo k'u bonya walasa saw ka fere u kono .

Sesulu : sise 50 be se ka kun sulu min kono ; c kundamaw file : a jogan ye metere 4 ye , a josurun ye metere 2 ye , a kundama ye metere 2,5 ye .A da kundamaw file : jogan ye metere 1,60 , a kono ye santimete 60 ye.

So dugumala ka kan ka dalakeƙe koƙuman. A kogow be bari, k'u mun ka ja. Soda sanfela be ke ni te-me ye (giriya), metere 1 be to duguma min te ke te-me ye. O kun ye fiƙe ka don da fe koƙuman. Giriya si be ke fenetereƙu fana na. Jiminnanw be sigi soda la. U ka kan ka to ka ko walasa k'u saniya. Ji fana ka kan ka lakuraya tuma be.

sasulu kerɛyanfan

Sasulu puman jɔli b'an nafa waati bɛɛ

5 DUMUNIW

A damine na , an b'an wasadon bila-nyere-ma-dumuni-na . O koro sew be bila u yere ma tile fe , u be dumuni ke u yere ye so kononaw ni dukenew ma u yaala-yaalato . Nka u balo be dafa ni dumuni werew ye i n'a fo bubagaw , kabamuguw , ani bu ni kogo jagaminnen jogon na .

Balo werew be yen , minnu nafa ka bon sew kan , nka u soro ka gelen togodaw la . O dumuni ninnu dow ye jegemugu ye walima kolomugu (kolo susulen) walima baganjoli jalen mugu .

6 SI YELEMANI

Kenya jiidilen ko , marayoro labennen ko , baloko nogoyalen ko , a ka ni dononkoro si puman ka pini ka bila sulu koro . Nafaba b'o la sogo caya ni fanko sirati ge la

I be folo ka donongelenin ninnu (an ka donon mi-senninw) si latunun sanni i ka si puman (kura) lana .

N'i be dononsi juman jini , i be se bagandogoto ma ,
a b'a soroyoro f'i ye.

Dononsi min balo ka di an fe yan, n'an ka fiye be
kun a la , o be wele ko " rodi isilan rædi " . A siw je
kolobajilama don , a da n'a senw je b'i ko næremugu .
Sise ninnu be soro sotiba sisemarayoro la Bamako .

Nin gafe in labenna
balikukalan baarada la
Bamako , San 1993

GAFE KONJOW

jebila:.....	1
semara nafa :.....	2
saw ka kenya jiidili :.....	3
sebananin taamasiyenw :.....	4
sesulu jli :.....	5
dumuniw :.....	9
si yelemani :.....	9

gafe in dilanna balikukalan baarada la, Bamako, san 1993